

Høringsinstanser

HØRINGSBREV

BAKGRUNN

Helt fra 1981 har internkontroll (IK) vært benyttet av myndighetene som tilsynsmetode (oljedirektoratet: Retningslinjer for rettighetshavers Internkontroll). De fleste vil imidlertid forbinde internkontroll med forskriften for helse, miljø og sikkerhet fra 1991. Den ble endret den 6.12.97 og 9.03.2000. I tillegg har vi en IK - forskrift for næringsmiddelområdet (IK – Mat, sist endret i 1997).

Ledelsen av virksomheter må alltid forholde seg til de lover og forskrifter som gjelder for driften av virksomheten og til myndighetene som forvalter lover og forskrifter. Det som er noe spesielt for IK – forskriftene i forhold til de fleste andre forskrifter, er at myndighetene forlanger at virksomhetene skal kunne dokumentere at de har etablert IK – system for å ivareta lovgivningen. De skal kunne dokumentere at de etterlever og vedlikeholder sine egne IK - systemer.

Tidligere praktiserte myndigheter detaljinspeksjoner ovenfor virksomheter. Nå benyttes systemrevisjoner for å kunne overvåke IK – systemene på en rasjonell måte. Dermed markerer myndighetene at det er virksomhetene selv som har ansvaret for at tiltak og intensjonene i IK – forskriften blir gjennomført. Overgangen til IK som tilsynsmetode, er erkjennelsen av at ledelsesfaktorer (måten ting blir organisert på) har stor betydning for sluttresultatet.

IK - AKVAKULTUR

Tiden er nå inne for å innføre internkontrollsystemet overfor Havbruksnæringen. Kontrollordningen skal i størst mulig grad være et samordnet opplegg for internkontroll etter fiskeoppdretts-, havbeite-, fiskesykdoms- og dyrevernsloven. Gevinsten er at oppdrettsvirksomhetene og myndighetene får et bedre virkemiddel for planlegging, organisering, gjennomføring og vedlikehold av effektive tiltak for å oppfylle akvakulturlovgivningen.

KOMPETANSE OG INFORMASJON

For å lykkes med systemrevisjon må IK – revisjonene utføres av kompetente revisorer. Det er i denne sammenheng naturlig å bygge på de ressurser som allerede anvendes i forhold til 30 % kontrollen. Inspektørene må gis undervisning slik at de kan skifte rolle fra å være detaljinspektører til å bli systemrevisorer. Intensjonen med dette er at det aktuelle revisorpersonell skal ha et høyt kompetansenivå, og ha tilgjengelig et revisjonsverktøy. Kompetansebyggingen vil kreve ressurser, men til gjengjeld vil den skape en gevinst i form av en mer effektiv og kvalitativ styrket forvaltning.

Det vil også bli et informasjonsbehov ovenfor brukerne av IK – akvakultur. I denne forbindelse vil det først og fremst bli nødvendig å utarbeide en funksjonell veileder.

TILSYN

Ved å skifte fokus fra detaljinspeksjon til systemrevisjon, har forvaltningsmyndighetene en bedre mulighet til å få frem helhetlig og objektiv informasjon om bedriften. Eksterne revisjoner kan avdekke om det dokumenterte systemet tilfredsstillende aktuelle krav, og om praksis er i overensstemmelse med intensjonene.

Selve revisjonen kan være av konsulterende eller overvåkende natur. En konsulterende revisjon gjennomføres for et større eller mindre område av bedriften. Revisjonen er varslet på forhånd og avsluttes med et oppsummerende møte der revisorene diskuterer resultatene med de ansvarlige for det reviderte området.

Et revisjonsprogram må utarbeides for å fastsette hvilke revisjoner – hvilke objekter – som skal revideres innen en bestemt tidsperiode. En revisjon gjennomføres av en revisjonsgruppe satt sammen for anledningen. Gruppen kan bestå av en revisjonsleder, øvrige kvalitetsrevisorer og eventuelle spesialister. I denne forbindelse bør man i størst mulig grad komponere gruppen utfra de ulike myndigheter som skal utføre kontroll i havbruksnæringen. En revisjon kan også utføres av én revisor. Man bør i denne sammenheng innføre en enhetlig metodikk som gjør det mulig å overlappes funksjoner.

I tillegg til konsulterende revisjoner vil man ha en mulighet til å utføre overvåkende kvalitetsrevisjoner. En overvåkende revisjon er en kontinuerlig overvåking i form av stikkprøver av at internkontrollsystemet fungerer som forutsatt. Denne formen for revisjon erstatter ikke, men supplerer den konsulterende systemrevisjonen.

IKRAFTTREDELSE

Det er tatt utgangspunkt i at forskriften trer i kraft 1. januar 2004.

HØRINGSFRIST

Dette er en felles høring fra Fiskeridepartementet og Landbruksdepartementet. Fiskeridirektoratet forestår høringen. Frist for kommentarer settes til 15. september 2003.

For øvrig vises til vedlagt (./.) forskriftsutkast med merknader. Høringsbrevet med vedlegg er gjort tilgjengelig på Fiskeridirektoratets internettside (<http://www.fiskeridir.no>) under notater og utredninger.

Med hilsen

Peter Gullestad
fiskeridirektør

Jens Christian Holm
direktør

KOPI TIL:

Peter Gullestad
Ove Midttun
Rolv Behrens
Jens Christian Holm
Anne-Karin Natås
Vidar Baarøy
Ragnar Sandbæk